

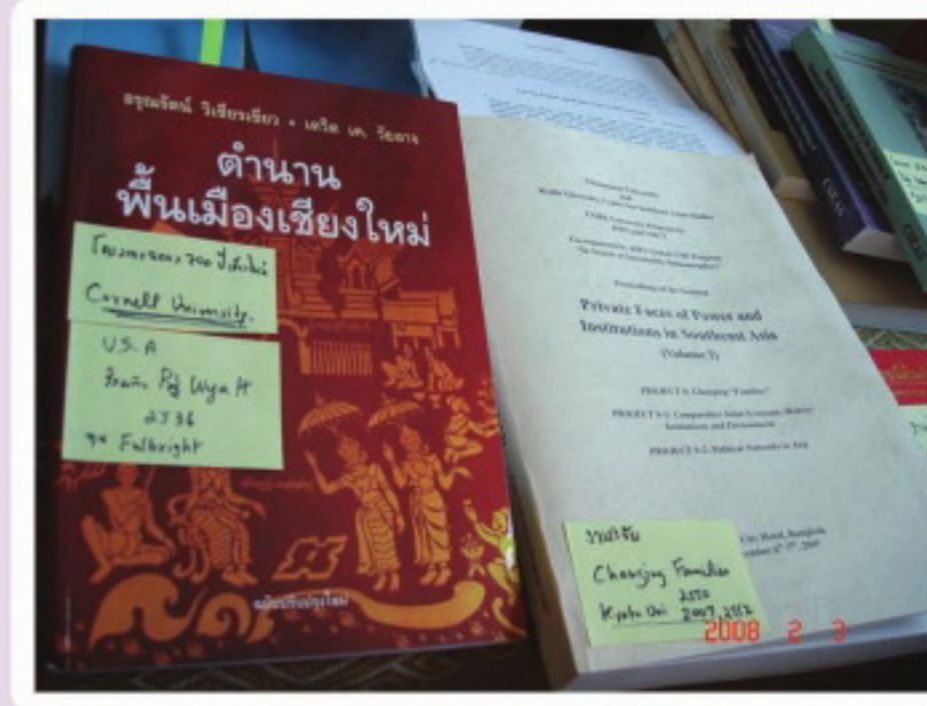
ครุภูมิปัญญาไทย ด้านภาษาและวรรณกรรม (ประวัติศาสตร์ล้านนา)

ครูอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว

ครุภูมิปัญญาไทย ด้านภาษาและวรรณกรรม (ประวัติศาสตร์ล้านนา)

คำประกาศเกียรติคุณ

ครูอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว

ครูภูมิปัญญาไทย

ด้านภาษาและวรรณกรรม (ประวัติศาสตร์ล้านนา)

ครูอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีความรู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวรรณกรรม (ประวัติศาสตร์ล้านนา) โดยปริวรรตและใช้เอกสารคัมภีร์โบราณล้านนาเพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ล้านนา ประวัติศาสตร์ศิลป์ รวมทั้งกฎหมายโบราณของล้านนา ได้ปริวรรตคัมภีร์โบราณมากกว่า ๖๐ เรื่อง ครูอรุณรัตน์มุ่งมั่นศึกษา ค้นคว้า วิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าว มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงปัจจุบัน ผลงานเป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ช่วยแก้ปัญหาวิกฤตทางวัฒนธรรม และสร้างจิตสำนึกให้เยาวชน ชุมชน ภาคภูมิใจและรักแผ่นดินเกิดของตน

การที่ครูอรุณรัตน์วิเชียรเขียวได้นำความรู้ด้านภาษาและวรรณกรรม (ประวัติศาสตร์ล้านนา) ที่ตนเองได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบ ผูกฝนจนประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๖ ด้านภาษาและวรรณกรรม ประจำปีพุทธศักราช

๒๕๕๒

ครูอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว

ครุภูมิปัญญาไทย
ด้านภาษาและวรรณกรรม
(ประวัติศาสตร์ล้านนา)

ชีวิต การศึกษา การเรียนรู้ และการทำงาน

ครูอรุณรัตน์ เกิดที่จังหวัดเชียงใหม่ คุณพ่อมีความรู้และสามารถอ่านภาษาถิ่นล้านนาจากคัมภีร์ใบลานได้ ทำให้ครูอรุณรัตน์สนใจเรียนรู้ภาษาถิ่นและประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นตั้งแต่วัยเรียน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครูอรุณรัตน์ได้เริ่มเรียนภาษาถิ่นล้านนาที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จนสามารถอ่านและปริวรรตภาษาถิ่นล้านนาได้อย่างดีเยี่ยม หลังจากจบการศึกษาเข้ารับราชการเป็นอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ที่ภาควิชาสังคมศึกษา วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาประวัติศาสตร์ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครูอรุณรัตน์ได้นำความรู้ภาษาถิ่นล้านนามาใช้อ่านและปริวรรตคัมภีร์ใบลานประเภทต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคัมภีร์ใบลานที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์บ้านเมืองและกฎหมายล้านนาโบราณ และเป็นนักศึกษาคนแรกที่ทำวิทยานิพนธ์โดย

ใช้ข้อมูลจากคัมภีร์ใบลานเป็นหลักในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องสังคml้านนาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นจากคัมภีร์ใบลานในภาคเหนือ

ครูอรุณรัตน์มีความมุ่งมั่นที่จะให้นักศึกษา เยาวชน และชุมชนเห็นความสำคัญคุณค่าของภาษาและวรรณกรรมด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นล้านนา จึงได้จัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและปริวรรตคัมภีร์ใบลานท้องถิ่นจำนวนมาก ต่อมาได้เสนอขอเปิดสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่วิทยาลัยครูเชียงใหม่เป็นแห่งแรกและเผยแพร่ไปยังวิทยาลัยครูทั่วประเทศเปิดสอนวิชาดังกล่าว

นอกจากนี้ ครูอรุณรัตน์ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมด้านประวัติศาสตร์ล้านนาร่วมกับนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นผู้อนุรักษ์และเผยแพร่ภาษาและวรรณกรรมด้านประวัติศาสตร์ล้านนาโดยใช้ข้อมูลจากคัมภีร์ใบลานมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงปัจจุบัน

องค์ความรู้

ครูอรุณรัตน์มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาและวรรณกรรมด้านประวัติศาสตร์ล้านนา โดยเฉพาะการอ่านและใช้คัมภีร์ใบลานล้านนา ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์หรือตำนานบ้านเมืองศาสนา ประเพณีกฎหมายโบราณ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ศึกษาค้นคว้าและปริวรรตคัมภีร์ใบลานของล้านนาประเภทต่างๆ มากกว่า ๖๐ เรื่อง อาทิ ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ ตำนานดอยเชียงดาว ตำนานเมืองพะเยา กฎหมายมังรายธรรมศาสตร์ เป็นต้น ส่งผลให้ตำนานเหล่านี้เป็นที่รู้จักและใช้ศึกษาอ้างอิงอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ได้จัดทำพจนานุกรมภาษาล้านนา ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) พจนานุกรมภาษาถิ่นภาคเหนือ ๒) พจนานุกรมศัพท์ล้านนา เฉพาะคำที่ปรากฏในใบลาน ซึ่งเป็นพจนานุกรมเล่มแรกของประเทศที่รวมคำศัพท์จากคัมภีร์ใบลาน ๓) พจนานุกรมภาษาล้านนา และ ๔) พจนานุกรมภาษาจารึกล้านนา

นอกจากการอ่านปริวรรตเอกสารแล้ว ครูอรุณรัตน์ยังเชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ศิลป์ กฎหมายโบราณ มีผลงานจากการค้นคว้า พัฒนาองค์ความรู้จำนวนมาก อาทิ เที้ยวเมืองเชียงตุง โบราณวัตถุ-โบราณสถานในล้านนา และร่วมศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมด้านประวัติศาสตร์ล้านนากับชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้รับทุนวิจัยจากสถาบันต่างๆ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) สำนักงานสนับสนุนกองทุนวิจัย (สกว.) และสำนักงานกองทุนจากมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมัน

จากความมุ่งมั่นในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย จึงสร้างสรรค์ผลงานด้านภาษาและวรรณกรรมประวัติศาสตร์ท้องถิ่นล้านนามาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สังคมและชุมชนตื่นตัวและเห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์ล้านนา เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

การถ่ายทอดความรู้

ครูอรุณรัตน์ได้ถ่ายทอดความรู้ด้านภาษาและวรรณกรรมด้านประวัติศาสตร์ล้านนา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จนถึงปัจจุบัน โดยไม่หวังวิชาแก่ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- การศึกษาในระบบ :**
- ❖ ถ่ายทอดแก่ผู้เรียนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- ศึกษานอกกระบบ :**
- ❖ ถ่ายทอดความรู้แก่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ❖ จัดอบรมพิเศษแก่นักเรียนเพื่อให้เข้าใจเรื่องท้องถิ่นของตน
 - ❖ เป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนาระดับท้องถิ่นระดับชาติและนานาชาติ
- การศึกษาตามอัธยาศัย :**
- ❖ บรรยายถ่ายทอดความรู้ในการอบรมแก่พระภิกษุเกี่ยวกับโบราณสถาน และโบราณวัตถุในล้านนา คัมภีร์โบราณ
 - ❖ เผยแพร่ความรู้ผ่านทางสื่อบทความทางวิชาการ หนังสือ ตำรา และงานวิจัย

วิธีการถ่ายทอดความรู้

ครูอรุณรัตน์ถ่ายทอดความรู้ โดยใช้สื่อการสอนที่หลากหลายดังนี้

- ❖ บรรยายภาพรวมของเรื่องที่จะสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ และคุณค่าในเนื้อหาสาระของเรื่องนั้นๆ
- ❖ ให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นของตนจากผู้รู้และแหล่งเรียนรู้อื่นเพิ่มเติม
- ❖ ถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านสื่อ ผลงานที่ปริวรรตจากคัมภีร์โบราณ ภาพถ่ายทางอากาศ บทความทางวิชาการ หนังสือ ตำรา

การที่ครูอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม (ด้านประวัติศาสตร์ล้านนา) เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

นางอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย เกิดวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นบุตรคนที่ ๓ ในจำนวนพี่น้อง ๓ คน ของนายต๋อย อภิวงค์ และนางคำแปง อภิวงค์ สมรสกับนายสมโภชน์ วิเชียรเขียว มีบุตรหญิง ๑ คน คือ นางสาวบุณทริกา วิเชียรเขียว

การศึกษา

- ❖ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ❖ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติคุณที่ได้รับ ได้แก่

- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับเลือกเป็นภาคีสมาชิกราชบัณฑิตยสถาน สาขาประวัติศาสตร์ (โบราณคดี) สำนักกรมศาสตร์และการเมือง
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๗ โฉดาศษย์เกัดดีเด่น คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้รับการประเมินผลงานเท่ากับสำเร็จปริญญาเอก จากภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล เรียกว่า Ph.D Waiver
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๓ โฉดาศษย์ดีเด่น สาขาการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๔ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประวัติศาสตร์ เทศบาลตำบลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๔๔ โฉดาศษย์เกัดดีเด่น ประเภทวิชาการ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
- ❖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยา ๖ ด้านภาษาและวรรณกรรม (ประวัติศาสตร์ล้านนา) จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ